

VETERINÀRIA

La nova imatge del COVIB, amor, atenció i seguretat per als animals

Jean Marie Denoix realitza un taller de ferrat kinesioterapèutic a Palma

Un brot d'hepatitis A a un restaurant de Palma se salda amb 50 afectats

Explotacions ramaderes: SAT Son Jover d'ovella roja mallorquina

Cuidarte es el hábito más saludable,

Nosotros te lo ponemos fácil

El seguro nº1
EN SALUD

- Desde el 1º día y sin copagos
- Cobertura dental incluida
- Con la garantía de las mejores compañías en salud
- Para tí y tu familia
- Exclusivo para profesionales sanitarios

Desde **36,50€** al mes

SEGURIDAD SINLÍMITES

abr-seguros.com [/ ABRSegurosBaleares](https://www.facebook.com/ABRSegurosBaleares) [ABR_seguros](https://twitter.com/ABR_seguros)

Uniteco Profesional es una correduría de Seguros inscrita en el Registro de la Dirección General de Seguros con el Número 1464. Tiene concertado Seguro de Responsabilidad Civil, previsto en el artículo 27.1 e) de la Ley 26/2006 de 17 de Julio de Mediación de Seguros y Reaseguros Privados. Registro Mercantil de Madrid Libro de Sociedades Hoja Nº 14396-2, Folio 142, tomo 10.111. Sección 4ª. CIF: B-79325395. Aviso Legal, Política de Privacidad y Tratamiento de Datos de Carácter Personal: www.unitecoprofesional.es/aviso-legal-uniteco-profesional. ABR, CORREDURÍA DE SEGUROS SL, está inscrita en el Registro Especial Administrativo de la Dirección General de Seguros y Fondos de Pensiones del Govern Balear con el número IS-3014-MA y tiene concertado el seguro de responsabilidad civil establecido en el artículo 27.1 e) de la Ley 26/2006 de 17 de Julio de Mediación de Seguros y Reaseguros Privados. Registro Mercantil de Palma de Mallorca, Libro de Sociedades, Hoja nº PA-52642, Folio 33, Tomo 1666, Sección 4ª CIF: B- 07940984

Xerram de canvis

El 2017 va ser un any complex a nivell col·legial. Des de la institució fem feina amb l'objectiu de simplificar els tràmits i facilitar les coses als col·legiats i col·legiades de les Illes, però això no vol dir que el funcionament diari del Col·legi sigui senzill, especialment en èpoques de canvis importants com fou el darrer tram de l'any passat, amb la implementació del nou programa informàtic per al Registre d'Identificació d'Animals de Companyia de les Illes Balears.

Des del primer dia hem volgut que aquesta nova eina estigués operativa el més aviat possible -fins i tot des d'abans de tenir-la- però s'han donat una sèrie de circumstàncies (tecnològiques, informàtiques, operatives...) que han retardat aquesta posta en marxa. Per aquest motiu, des de la junta de govern del COVIB duim mesos reflexionant sobre la conveniència d'introduir canvis en l'àmbit que sí depèn més directament del factor humà, com és l'organigrama administratiu, un fet que finalment hem decidit dur endavant. Així, com veureu a l'interior de la revista, hem incorporat dues noves administratives, hem prescindit d'una altra i, especialment, hem optat per dissenyar

una estructura horitzontal, fent responsables directes de determinades àrees a les persones que conviuen diàriament amb les diverses qüestions que es tracten en cada àmbit. Esperam que aquest retoc contribueixi a millorar la nostra operativitat i, sobretot, a posar la cirereta al nou RIACIB, que actualment és la nostra màxima prioritat. A més a més, el Col·legi obrirà les seves portes dos horabaixes per ampliar l'horari d'atenció i millorar el nostre servei.

Parlant de novetats és inevitable fer esment a la nova imatge del col·lectiu, que il·lustra la portada de la revista i que de ben segur no deixarà indiferent ningú. Hem apostat per la feina d'un dissenyador local, jove i ambiciós, que ha centrat la seva proposta en l'amor i la cura que dispensa el professional veterinarari pels animals en general, però sense oblidar la nostra vessant sanitària i la projecció de la nostra tasca per garantir la salut pública, i per això el me és l'animal triat. Pensam que és una imatge que defineix bé la família veterinària i, per tant, que ens pot acompanyar perfectament en el nostre camí durant els propers anys.

sumari

- **Avepa:** Formació continuada **4**
- **Seguretat Alimentària:** Cas hepatitis A a Palma · Salmonella agona **5**
- **Veterinaris Sense Fronteres:** Compra pública responsable d'aliments **6**
- **Hª de la Veterinària:** Millores en l'escorxador de Palma **7**
- **Portada:** Assemblea general ordinària del COVIB **8**
- **Perfil Col·legial:** Gabriel de Juan Socias **11**
- **Actualitat:** Control a les calesses de Palma **12**
- **Explotacions ramaderes:** Ovella roja mallorquina **13**
- **Actualitat:** Formació · Art al COVIB **14**
- **Entrevista:** Jean Marie Denoix **15**
- **Cas clínic:** Presentació · Col·legi **17**
- **Els nostres centres:** Exotely **18**
- **Col·lectiu de Veterinaris Jubilats** **20**
- **Assessoria Jurídica:** Bufet Antonio Font **21**
- **Cas clínic:** Resolució **22**
- **Semilla:** Tuberculosi bovina, objectiu d'eradicació a les Balears **23**

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Jesús Martínez. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom). **Consell editorial:** Lluís Riera, Jorge Cañellas, Manuel Ruiz, Tomeu Martí i Iván Plasencia. **Fotografia:** Jaime Reina. **Maquetació:** G. Domenici. **Publicitat:** COVIB (Av. Comte de Sallent, 2, Principal A i B - Tel: 971 71 30 44/49). **Impressió:** Gráficas Loyse. **Dipòsit legal:** PM-495-2013

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Molt bona acollida del curs sobre medicina felina a la Platja de Palma

4

La doctora veterinària Cristina Pérez, diplomada en medicina interna pels col·legis europeu i americà de medicina interna veterinària, i actualment a la Universitat de Berna (Suïssa), va ser la ponent del curs sobre medicina felina que el passat 17 de febrer se celebrà a l'hotel Occidental Platja de Palma, dins el cicle de formació

continuada d'Avepa i que comptà amb una gran assistència.

Es cobriren els temes 'clàssics' de les malalties infeccioses felina (herpesvirus felí, calicivirus, FIP i les infeccions retrovirals, panleucopenia) a més del maneig preventiu i terapèutic a cases amb diversos moixos. Els objectius de la formació foren

donar les eines per interpretar les serologies i les proves de PCR, donar a conèixer les principals malalties infeccioses, com es presenten clínicament, i l'estratègia de diagnòstic, maneig i prevenció i ensenyar els mecanismes d'acció i els fonaments de l'ús de medicaments antibacterians, antivirals i antimicòtics en la pràctica clínica felina.

Què faig si els meus pacients tenen convulsions?

El 3 de març va tenir lloc la ponència sobre neurologia organitzada per Avepa amb la vocalia de les Illes Balears i que va córrer a càrrec de Maria Ortega. Malgrat que les convulsions són un dels motius de consulta més freqüents tant a la clínica diària com en els serveis d'urgències, cada cas és únic. Per aquest motiu és bàsic saber com afrontar-los, qüestió que no és complicada però que sí pot resultar un repte per al veterinar. En la xerrada s'intentaren transmetre de manera senzilla i clara els conceptes per manejar aquests casos de la millor manera possible i prendre'n les decisions més encertades. Maria Ortega és llicenciada en veterinària per Saragossa i Especialista Europea en Neurologia-neurocirurgia veterinària. Acreditada en neurologia-neurocirurgia per AVEPA, és membre del grup de treball de neurologia i neurocirurgia i actualment treballa al Centre Clínic Veterinari Indautxu (Bilbao).

Un brote de hepatitis A en un restaurante de Palma se salda con 50 afectados

El brote de hepatitis A, ocurrido en un restaurante de Palma a finales de 2017, se ha saldado con 50 personas afectadas entre comensales, trabajadores del local, y personas que no consumieron en el mismo pero que se han visto infectadas por aquellos.

La hepatitis A es una enfermedad que afecta al hígado y es causada por un virus cuya principal vía de transmisión es la ruta fecal-oral. La infección se produce cuando una persona no inmunizada (que no ha tenido nunca la enfermedad o que

no está vacunada) ingiere agua o alimentos contaminados con heces de una persona infectada.

La enfermedad en los países desarrollados está asociada fundamentalmente con prácticas sexuales entre hombres, con usuarios de drogas inyectables, con personas que viajan a países con alta incidencia de la enfermedad, y con una deficiente higiene personal en la manipulación de alimentos en especial por no lavarse las manos adecuadamente después de haber hecho uso del retrete.

Una circunstancia que agrava lo anterior es que una persona infectada elimina el virus por heces antes de que manifieste síntomas de la enfermedad, siendo el período de incubación de 14-28 días. Es por lo que hace imprescindible que las personas que manipulan alimentos se laven las manos tantas veces como sea necesario y siempre después de ir al baño, y que los establecimientos que elaboran comidas dispongan de medios adecuados para su correcto lavado y secado.

Brote de salmonella agona asociado a fórmulas infantiles (leches en polvo)

Un brote de salmonella agona ligado al consumo de alimentos infantiles (leches en polvo) ha estado activo en Francia desde agosto de 2017. A fecha 11 de enero de 2018 había afectado a 39 niños menores de 1 año (37 en Francia, 1 en España, y 1 en Grecia).

En España se activó el Sistema de Alerta Alimentaria y se retiraron del mercado los lotes de los productos que las autoridades francesas notificaron inicialmente como sospechosos, que estaban

fabricados en una planta ubicada en la localidad de Craon.

Aunque en un principio se decidió retirar los productos fabricados a partir del 15 de febrero de 2017, nuevas investigaciones han conllevado a que la empresa haya paralizado totalmente la producción y se haya ordenado la retirada del mercado de todos aquellos, sin distinción de lotes y fechas de fabricación.

La compra pública responsable d'aliments, una gran oportunitat

El darrer article el vam dedicar a parlar de com es pot avançar cap a sistemes alimentaris sostenibles, i de la crida que es fa, des de les mateixes Nacions Unides, cap als estats i administracions de tot el món perquè reconguin el paper de l'agricultura familiar i pagesa i els mercats alimentaris locals com a peça clau en la lluita contra la fam i la mala alimentació.

En aquesta ocasió, ens centrarem en una de les eines que es proposa per tal d'aconseguir aquests sistemes alimentaris sostenibles, la compra pública alimentària. S'entén la compra pública alimentària com els doblers que les administracions públiques destinen en la compra d'aliments per a satisfer les necessitats públiques, com menjadors escolars, hospitals, geriàtrics, serveis socials,.... Aquesta compra pública pot anar destinada a l'enfortiment dels sistemes alimentaris locals, col·laborant en l'assoliment d'alguns dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), com:

- **ODS 1 *Fi de la pobresa*** generant economia local, revaloritzant el sector primari i el món rural.
- **ODS 2 *Fam zero*** afavorint el dret a una alimentació sana per a totes les persones.
- **ODS 5 *Igualtat de gènere*** al fomentar un nou model alimentari basat en l'erradicació de les desigualtats entre homes i dones en tota la cadena alimentària, des de l'accés als recursos al consum.
- **ODS 12 *Producció i consum responsable***, reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle mitjançant sistemes de producció sostenibles i de comerç local evitant aliments quilomètrics.

En aquest sentit, podem començar a demanar-nos quins criteris s'utilitzen per efectuar les contractacions públiques de subministrament alimentari i/o serveis de restauració col·lectiva pública, i si entre aquests criteris existeixen els que incorporen aspectes socials, ambientals o culturals. Quins efectes socials tenen els actuals criteris i quins podrien existir si se n'incorporen d'altres que afavoreixin el desenvolupament d'una economia

local i una alimentació de proximitat?

Des de la gestió política d'un govern es pot contribuir, i molt, a un veritable canvi significatiu per a fer accessible una alimentació saludable per a la població i, a la vegada, a estructurar i dinamitzar un sector agrari que, a les nostres illes, té especialment importància per la preservació paisatgística i de valors naturals. La compra pública respon molt bé a la frase "pensa globalment, actua localment". Amb l'actuació local contribuïm en la creació d'un nou model de producció, distribució i consum basat en l'agricultura familiar, de proximitat, de temporada i que afavoreixi els objectius de la sobirania alimentària.

La compra pública és una de les múltiples accions que poden emprendre les administracions públiques per regular, reordenar i retornar l'alimentació a la societat, una és la compra pública local i de proximitat. A més, és tracta d'una acció multiplicadora, una d'aquelles que, igual que les fitxes d'un dòmino, provoquen canvis en cascada. I és especialment cert en alguns casos concrets, com per exemple quan parlem de menjadors escolars, ja que uneixen en un mateix espai mercat, salut, educació, cultura i futur.

A les Illes Balears hi ha diverses iniciatives que treballen o han treballat per a la introducció de productes ecològics o de gestió responsable dins centres educatius, com per exemple, el projecte Bon Profit que va desenvolupar el Consorci

Mestral-GOB a Menorca, o la tasca que ha desenvolupat APAEMA i el CBPAE a centres de Mallorca. També hi ha alguns serveis públics que, voluntàriament, ja estan introduint aquests productes de proximitat, responsables i de temporada als seus menús. Per tal d'ampliar l'abast dels efectes de la compra pública responsable d'aliments, es pretén incidir directament en el plec de condicions a l'hora de fer la contractació de productes o serveis alimentaris.

En aquest sentit, des de Justícia Alimentària es treballarà, aquest 2018, per avançar en criteris de contractació, elaborant una guia pràctica per administracions públiques i realitzant formació per al personal tècnic que hi treballa, a les diferents illes. Creiem que és realment necessari dur a terme accions des de les administracions, amb el paper exemplificador i amb l'abast que pot arribar a tenir. A través de la compra pública d'aliments amb criteris de sostenibilitat es fomentarà la demanda d'aliments locals i de producció familiar i generarà un efecte multiplicador que fomenti l'economia local, tant l'estrictament productiva així com les diverses connexions i sinergies que es puguin generar. Aquesta tasca s'emmarca dins el projecte "Circuit. Justícia Alimentària en la compra pública" que rep el suport de la Direcció General de Cooperació del Govern de les Illes Balears.

1922. Mejoras importantes en la distribución de carne en el Matadero Municipal de Palma

Ya se ha comentado en distintas ocasiones a través de estos escritos de la Historia de la Veterinaria en las Islas Baleares, que desde los inicios de la Baja Edad Media (s. XI-XV), se iniciaron los controles sobre algunos de los productos alimenticios de consumo humano, ya que se daba la especial circunstancia de que, de forma lenta pero continua, el sistema local feudal se perdía y se iniciaban las emigraciones de la población rural a la ciudad, con la natural concentración de consumidores de productos alimenticios.

Los primeros datos de este tipo que se pueden constatar, son las propuestas de regulación del comercio alimentario por parte de los carniceros, pescaderos y panaderos, con promulgación de normas y reglamentos para impedir la adulteración de los alimentos y su comercio en mal estado.

Es interesante recordar que fue en la ciudad alemana de Augsburgo, en el año 1276, cuando se dispuso ya para varias regiones que el sacrificio de animales para consumo de la población debía llevarse a cabo en mataderos públicos.

En España, con los Reyes Católicos (1474), estas normas se extendieron por las localidades de sus reinos mediante la promulgación de ordenanzas municipales, disposiciones que se repitieron en los municipios que se constituyeran a partir de los inicios del siglo XVI, y que en el caso de Baleares, tuvieron su primera aplicación en el siglo XVII (1628), según consta en el Libro de Súplicas de la Universidad (1625 a 1636), del Archivo del Reino de Mallorca, con la "Camisseria d'Amunt" que estaba situada en la zona que actualmente ocupa la Plaza d'En Coll, de Palma, y cuyos locales fueron utilizados con este fin hasta el mes de abril del año 1778.

Por estas fechas, el sacrificio de ganado para consumo se trasladó al Matadero, construido como tal y denominado por su situación geográfica como "dels Horts del Bordell", en la zona ocupada en la actualidad por el Mercado del Olivar de Palma, donde prestó sus servicios hasta 1909.

Es también conveniente destacar, que la población consumidora no comprendió la importancia del control sanitario de los alimentos, hasta bien avanzado el siglo XIX.

Camiones Automoviles Transporte Carne (15.12.1922).

Foto cedida per Tomeu Anguera.

Para ello fueron decisivos los avances producidos en los estudios de parasitología y microbiología, la identificación de la relación existente entre la alimentación y el estado de salud y la aceptación de que ciertas enfermedades podían transmitirse de los animales al hombre por el consumo de carnes procedentes de ejemplares enfermos.

Todo ello originó un cambio de mentalidad en el enfoque del control de los alimentos y se comprendió la importancia de establecer sistemas de inspección y control sanitarios por parte de las autoridades gubernamentales como medio básico para la salvaguardia de la salud pública.

Por estas razones, el Ayuntamiento de Palma decidió a principios del siglo XX, la construcción de un matadero que, de acuerdo con los conocimientos actualizados, cumpliera los requisitos que debía reunir un Matadero Municipal, que se adaptara a las necesidades sanitarias de la población.

Su proyecto fue encargado en 1905 al prestigioso y por entonces arquitecto municipal de Palma, Gaspar Bennàzar Moner, proyecto que obtuvo el primer premio en la Exposición Nacional de Bellas Artes de Madrid el año 1906, y que tuvo como principal impulsor al veterinario Antonio Bosch Miralles, que fue a su vez Presidente del

Colegio de Veterinarios de Baleares entre los años 1902 y 1925.

El mencionado matadero, se construyó entre 1907 y 1909, sobre el terreno denominado de "Cas Enagistes", y prestó sus servicios hasta 1971, siendo conocido en la actualidad, después de su adaptación, como centro cultural y comercial "s'Escorxador", palabra que en nuestra lengua vernácula significa "Matadero".

Dicho edificio, que se tuvo como modelo a seguir por otras capitales de provincia en aquellos años, carecía cuando se inauguró, de un sistema moderno de transporte de carnes a las carnicerías, adecuado a su calidad como centro sanitario, hecho este que se corrigió más adelante, en 1922, con la adquisición por el Ayuntamiento de Palma, de tres autocamiones, especialmente diseñados para este cometido, y cuya puesta en marcha oficial y bendición eclesial, como era costumbre en aquellos días, tuvo lugar el día 15 de diciembre del año antes citado, con la asistencia de las primeras autoridades municipales y veterinarias, que marcó un hito más en las medidas sanitarias a tomar, en beneficio de los consumidores.

Repàs al passat i nova cara per al futur

El COVIB celebra la seva assemblea general ordinària, que comptà amb una discreta assistència, passant revista a l'exercici anterior, analitzant la situació actual i presentant la nova imatge corporativa i la reestructuració del seu departament administratiu

La celebració de l'assemblea general ordinària del COVIB va reunir el passat 22 de març a la seu col·legial a una vintena de veterinaris. En ella, el president i la secretària, Ramon Garcia i Margarita González

Valle, respectivament, varen presentar la memòria d'activitats de 2017, amb les dades més rellevants de l'exercici passat, i varen llegir els pressupostos de 2017 i 2018, que varen ser detallats i sotmesos a

votació. En ambdós casos foren aprovats per majoria. A continuació es parlà de les dues grans novetats o canvis previstos per a aquesta primavera: la reorganització de l'organigrama administratiu col·legial i el

canvi d'imatge corporativa de la institució després de catorze anys.

Amor, atenció i seguretat per als animals

La nova 'marca', dissenyada per Miquel Cortès Prohens 'Maquia', despertà tot tipus de reaccions. Com se sol dir: per a gustos, colors. En la completa memòria que es pot trobar al Col·legi a disposició de qui la vulgui consultar, el dissenyador esmicola la nova imatge, al respecte de la qual diu que representa l'amor i l'atenció a l'animal per part del professional veterinar, partint de la figura de la palma de la mà amb un me a l'interior, i que l'elecció d'aquest animal és perquè és simbòlic de la professió veterinària i es troba en multitud de logos d'altres col·legis i organitzacions veterinàries. A més a més, es tracta d'un animal que representa l'àmbit de la seguretat alimentària i de la salut pública.

En el manual corporatiu s'hi poden trobar també nombroses aplicacions de la nova imatge.

Col·legiació rècord

L'assemblea començà puntual, a les 20.15 hores en segona convocatòria, i progressivament s'anaren incorporant assistents fins completar un total de vint.

Margarita González llegí la memòria anual, de la qual val a destacar el número de col·legiats a 31 de desembre de 2017, que era de 644, sent la xifra més alta de col·legiats a les Illes. Detallà la secretària també que l'any passat se col·legiaren 62 manescals, per 19 que se donaren de baixa, i digué que pel que respecta a centres veterinaris, a Balears hi ha 142 clíniques, 36 consultoris i quatre hospitals veterinaris, per un total de 182 centres d'assistència veterinària.

Se detallaren, així mateix, les reunions executives i de la junta, els actes en què va estar representat el COVIB, així com l'audiència amb la presidenta del Govern balear, Francina Armengol, el 29 d'agost, per convidar-la a la inauguració de la seu. També se nomenaren els jubilats que reberen la col·legiació honorífica: Roberto Vidal Pereyra, Juan Simó Seguí, Maria Jesús Garmón, Joan Mas, Bernat Sastre, José Maria García Ruiz i Antoni Fluxà, i s'oferiren les xifres de compres de microxips, de passaports, de receptes de medicaments o de certificats oficials durant 2017. Finalment es parlà del RIACIB, del registre d'identificació d'èquids de cria i de les beques formatives, de les quals se n'atorgaren 68 per un import total de 18.000

euros. Respecte del RIACIB, el president explicà que el nou programa és la prioritat absoluta de la nova junta i un dels fets que ha precipitat la reestructuració col·legial. Referí que l'adaptació al nou sistema informàtic i el bolcat d'informació està sent complex, però es mostrà confiat en poder superar aquestes dificultats i gaudir d'una eina amb més possibilitats.

El Col·legi en xarxes socials

D'ençà que s'inicià l'aventura del COVIB a les xarxes socials, la feina i interacció dels diferents perfils col·legials no aturen de créixer. Així, a twitter, creat per juliol de 2015, el COVIB té 818 seguidors i publica diàriament qüestions d'actualitat i consells veterinaris. A facebook el COVIB té 1.101 fans en total i en el darrer mes ha aconseguit 65.825 impressions i 1.312 'likes' a les publicacions. Finalment, a instagram compta amb 75 seguidors i ha realitzat 113 publicacions.

El Col·legi incorpora dues noves administratives

Maria Gómez i Patrícia Palou completen un equip que passa a tenir una organització horitzontal

Un dels punts en què es va detenir el president del COVIB va ser en l'explicació dels canvis que s'han introduït en l'organigrama col·legial, amb la contractació de dues noves administratives i el canvi de la seva estructura, una mesura que s'ha pres amb l'objectiu d'agilitzar el treball i potenciar les diferents àrees col·legials, que tindran a partir d'ara una responsable directa. S'avançà que Maria Gómez i Patrícia Palou entren a formar part del departament d'oficines juntament amb Cèlia Gost, Cristina Correa, Marta Carrillo i la tècnica veterinària, Amanda Figuerola. Cada una d'elles tindrà una responsabilitat directa damunt una àrea específica: social, identificació, formació, administració, comunicació... També s'informà de que aquesta nova estructura permetrà obrir el Col·legi dos horabaixes a la setmana, que presumptament seran el dilluns i dimecres, quan la seu estarà oberta fins a les 18 hores.

Males i bones pràctiques veterinàries

10

Durant l'assemblea es donà a conèixer el balanç deontològic de l'any passat, quan el COVIB executà nou sancions a veterinaris per casos de mala pràctica veterinària després de rebre l'informe corresponent de cada un per part de la comissió deontològica. Aquesta comissió, a més, obrí set nous expedients, que segueixen el seu curs. Dos dels casos varen ser sancionats, cada un, amb set mesos d'inhabilitació en tot el territori espanyol, i un tercer va rebre una sanció de dos mesos d'inhabilitació. De la resta, tres varen ser amonestats i altres tres apercebuts. Ramon Garcia va insistir als assistents en la necessitat de comunicar aquests casos de mala praxis perquè deterioren la imatge de la professió veterinària i també féu una crida a denunciar altres situacions com són els casos d'intrusisme o maltractament animal, en què la professió veterinària també es veu damnificada. Ramon Garcia va voler explicar també els tres procediments contenciosos administratius en què es trobava el COVIB el passat any, un dels quals quedà resolt desfavorablement als interessos veterinaris. Es tracta de la demanda contra l'acord del

Consell de Govern del 6 de febrer de 2016 pel qual s'eliminava el requisit veterinari per a sis llocs de feina de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat i de l'Ibanat, per a Parcs Naturals, finalitzat per octubre de 2017. Els dos procediments que es troben en tràmit són la demanda en contra interposada pel Col·legi de Biòlegs contra el mateix acord del consell de Govern per ocupar llocs de feina en diverses direccions generals reservades a veterinaris i altres especialitats, i el recurs del COVIB contra l'acord de l'Ajuntament de Palma per la creació d'una plaça de qualitat i seguretat alimentària que segueix en tràmit.

Per altra banda, el president del COVIB va voler donar l'enhorabona als serveis de seguretat alimentària de l'Administració autonòmica, majoritàriament formats per professionals veterinaris, per la seva feina com a garante de la salut pública moltes vegades molt poc visible socialment, i aprofità el moment per lamentar la manca de professionals dedicats a la seguretat alimentària a les Illes Balears, que és la CCAA amb la taxa percentual d'inspectors sanita-

ris més baixa d'Espanya. En aquest sentit, s'informà de la reunió que al respecte es preveia mantenir amb la consellera de Salut, Patrícia Gómez, per abordar aquesta i altres qüestions que afecten al sector.

Local antic

D'altra banda es va exposar i va votar la possibilitat de posar en lloguer l'antic local social, que es manté en venda, proposta que va ser aprovada per majoria. Ramon Garcia va explicar que l'ús que té l'immoble, com a oficina, li resta cert valor i possibilitats en el mercat immobiliari de l'habitatge, de manera que es va obrir l'opció de llogar-lo.

Finalment, es va avançar que l'esborrany del nou Reglament d'Identificació que prepara el Govern autonòmic i que es coneixerà en breu, però del qual s'avança que inclou l'obligatorietat d'identificar moixos fures i altres animals que poden tenir la consideració de mascotes i que el COVIB analitzarà amb lupa per determinar la conveniència o no de presentar al·legacions.

Gabriel de Juan Socias:

un veterinari de 'seguretat'

Gabriel de Juan (Palma, 24 d'octubre de 1954) s'ha jubilat als 63 anys després d'una vida dedicada a la veterinària en l'àmbit de la salut pública (i més concretament, de la seguretat alimentària), una professió que li ha reportat bons amics, moltes satisfaccions així com també algunes decepcions i un bon grapat de mals de cap. Ho ha deixat sent veterinari oficial d'indústries càrnies i escorxadors a Felanitx, lloc de feina que ha ocupat des de 2009 i que ja havia desenvolupat a mitjans dels anys 80 (1986), quan engegà l'escorxador municipal felanitxer sent interí del Govern. Si la vida dóna moltes voltes, en Biel de Juan no n'és una excepció, però en el seu cas ho ha fet tornant pràcticament al punt d'origen del que ha estat el gruix de la seva trajectòria. Però tot havia començat anys enrere, en els 70, a Saragossa, on cursà la carrera entre 1973 i 1979 i tingué una filla, Núria, que marcà radicalment aquella època i tota la seva vida. "La nina m'acabà de posar les piles i m'obligà a arremangar-me i a enfrontar-me directament a la vida. Aquella situació m'obligava a treballar en els períodes d'estiu per treure endavant la família i, mira, aquest fet ha contribuït el creixement de la vida laboral i ha facilitat la jubilació anticipada", explica avui el veterinari.

D'aquells primers anys guarda un record especial de tres companys, tres persones d'aquelles que no s'obliden. La primera va ser el seu professor de ciències naturals al col·legi Lluís Vives de Palma, José Luis Giménez, que era veterinari i que l'animà a estudiar la carrera. La segona va ser Pere Joan Oliver; ja durant el darrer any de carrera, a qui va tenir "la sort" (reconeix) d'ajudar a obrir la clínica Balmes, una de les més emblemàtiques i respectades de Mallorca. I la tercera va ser; acabada la carrera, el veterinari militar Álvaro Lamilla, amb qui romangué tres anys fent clínica d'èquids per tota Mallorca i amb qui visqué el 23F l'any 81. "Va ser tota una experiència passar el cop d'estat al costat d'un militar d'alt grau", recorda ara. Aquella feina li encantava però dos incidents pràcticament simultanis de dos cavalls amb els seus cuidadors, que reberen coces que els romperen la cara, el dissuadiren de continuar. Aleshores passà

tres anys com a gerent de Gallina Blanca Purina a les Illes i després, com interí, fou destinat a Felanitx, on gairebé la primera cosa que va fer va ser convèncer el batlle de la vila per obrir l'escorxador municipal, que era nou però romania tancat. Va ser un encert. La reestructuració dels serveis de l'any 1991 el confirmà com a veterinari inspector d'indústries càrnies i escorxadors, tenint funcions de control de la majoria d'indústries càrnies de la comarca de Manacor. Confirmà la plaça posteriorment en aprovar les oposicions i vivint ben de prop la crisi de la sobrassada blanca i l'inici i desenvolupament de la de les vaques boges. El veterinari recorda especialment la seva "especial i personal dedicació" a la lluita contra els escorxadors clandestins i un grapat d'actuacions amb el Seprona pel llevant de l'Illa. L'any 87 s'associà a ADITSIC, associació que posteriorment es convertí en AVESA (Associació de Veterinaris Especialistes en Seguretat Alimentària), de la qual fou vocal a les Illes d'ençà 2002. Des d'aquest any fins el 2009 fou coordinador de seguretat alimentària de la comarca de Manacor, on va poder compartir –assegura– "experiències amb un excel·lent equip humà que me

deixà un gran record i grans amistsats".

Xerrant de records, el manescal mai podrà oblidar un fet que li succeí quan era recent llicenciat, quan estant de vacances a un poble de Navarra el cridaren per a una urgència perquè una moixa no podia parir. Amb poquíssims mitjans i nul·la experiència, realitzà una cesària d'urgència que aconseguí la supervivència de la mare i tots els moixets. Temps després el trucaren per dir-li que aquella moixa havia tornat a parir: "Va ser una gran satisfacció", recorda.

Gran aficionat als esports, es veié obligat a deixar-los fa uns anys per prescripció mèdica i se dedica al ioga, pilates i tai-chi. Li encanta la cuina, el teatre (és soci del Teatre del Mar i li fascinaria actuar), la música, les motos i la mar; que l'ha dut a fer submarinisme per mig món. Per si fos poc, exerceix de padrí amb Gabriel i Marina i passa els capvespres rehabilitant una caseta de Binissalem, herència de la família de la seva dona, Cati, on nasqueren les seves filles, Aida i Marina, que li agradaria convertir en el seu lloc d'esbarjo. I no fa més coses perquè el temps no li dóna. "He fet molta feina veterinària, però no sé si ara en tenc encara més", clou.

Control massiu als cavalls de les calesses de Palma per part de l'Ajuntament

L'Ajuntament de Palma, mitjançant les àrees de Mobilitat i d'Ecologia, Agricultura i Benestar Animal, ha realitzat un exhaustiu control al negoci de les calesses a Ciutat. En concret s'ha abordat la part normativa i de permisos dels propietaris del negoci, els aspectes de seguretat i neteja dels carruatges, l'estat dels guarniments i la documentació i l'estat sanitari i de benestar dels èquids. Les revisions s'han realitzat de manera escalonada en el transcurs del mes de març a les instal·lacions d'Eqvet, a Palma, on l'equip de veterinaris ha valorat la neteja de l'animal, l'estat de les ferradures i els cascots dels animals i si presentaven lesions o ferides, així com alguna observació d'altra tipus. També s'ha revisat la documentació dels animals (nom, passaport i xip). Des d'Eqvet s'ha referit que la major part dels animals inspeccionats són aptes per a l'activitat que han de desenvolupar, sempre mantenint torns, horaris i condicions que exigeix el Consistori. S'ha explicat també que els casos que presentaven algunes observacions seran revisats en un segon control, pròximament. Els agents de la policia muntada de Palma foren pre-

12

sents en tot moment i realitzaren bona part de les inspeccions de les seves àrees.

El veterinari municipal, Fernando López-Bermejo, valorà molt positivament els resultats d'una revisió integral, que –digué–, “exigeix un nivell sanitari òptim per a uns animals que realitzen una activitat exigent”. Les jornades d'inspecció comptaren enguany amb la supervisió de la defensora de la Ciutadania, Anna Moilanen.

SAT Son Jover (Inca). Ovella roja mallorquina

Antoni Seguí és ramader pràcticament des del bressol. Nét i fill de pagesos, administra des de fa vuit anys la Societat Agrària de Transformació Son Jover, situada a Inca, als peus del Puig de Santa Magdalena, dedicada a la producció i a la transformació lletera d'ovella roja mallorquina, a més de ser el president de l'Associació d'ovella roja mallorquina, entitat que agrupa a 53 associats i que compta amb uns 3.400 caps de bestiar a l'Illa. "A Balears del camp se pot viure", afirma Seguí, "però s'han de fer les coses bé, professionalment, i s'ha de saber que el camp sempre te requerirà una dedicació absoluta. Si no és així, millor oblidar-se'n", afegeix. Son Jover compta amb uns 500 exemplars d'ovella roja mallorquina, inscrits en el llibre genealògic, que pasturen en diferents finques dels voltants amb una extensió total de 300 quarterades. També té quatre cusses 'Border collie', 317 ovelles de carn, una vuitantena de cabres, un cavall, un verro i dues truges. I està envoltat d'ametllers. Antoni resideix a la feina, o bé té la feina a casa.

"Fa vuit anys decidírem amb mon pare fer el canvi de producció càmia a lletera, una decisió meditada però radical que ens dugué a canviar d'ovella blanca mallorquina a roja per qüestions de la qualitat de la llet d'aquesta raça, més que de quantitat", explica. Seguint el projecte d'una enginyera agrònoma i fent front a una notable inversió

econòmica, convertiren una nau de bestiar en la formatgeria, on recullen la llet de les seves ovelles (uns 700 litres setmanals) i produeixen cinc varietats diferents de formatge (curat, semicurat, tou, fresc, brossat) i iogurt, que venen a alguns establiments de restauració, a una cadena hotelera i a parti-

culars. Els formatges de Son Jover se poden trobar els dimarts i els dissabtes a la Plaça dels Patins de Palma, els diumenges a una paradeta del mercat de Santa Maria i a la mateixa finca, al punt de venda habilitat a la formatgeria, els dissabtes i els diumenges. La muniadora, amb capacitat per a 24 animals, es troba al costat de la nau industrial, la llet (uns 800 grams per ovella) passa d'allà directament a un dipòsit dins la nau, en el qual en tres minuts passa de 37 a 8°C. Depenent del dia, la llet passarà a l'olla de cuallar o a la de pasteuritzar; i seguirà el procediment de producció i assecat de cada varietat. Les ovelles són munyides dues vegades al dia, a les 8 del matí i a les sis de l'horabaixa. La producció de formatges de Son Jover s'ha anat incrementant lleugerament i progressiva des dels seus orígens.

L'altra part de la feina, la de camp, la té fortament interioritzada "perquè és allò que he vist des de petit". El veterinari de la SAT és Martí Dinarés, la feina del qual, diu Seguí, és bàsica a l'hora de la programació reproductiva, la resolució de problemes com la baixada de calç, les mamitis o les coixeses i la vacunació. "Quan millor és el maneig del ramat, manco riscos per a la salut existeixen", clou Antoni Seguí.

Curs de neurologia i anestèsia en clínica equina i clínica de petits animals

El COVIB organitzà els passats dies 9 i 10 de febrer una formació sobre neurologia i anestèsia en clínica equina i de petits, la qual va córrer a càrrec d'Alejandra

García de Carellan i del veterinari mallorquí Carlos Ros. El curs tenia per objectiu donar a conèixer les novetats en les temàtiques d'anestesiologia i neuro-

logia tant en animals de l'espècie equina com en la clínica de petits animals, així com els nous avanços en els diagnòstics i tractaments.

Alejandra García de Carellán és llicenciada en veterinària per la Universitat Complutense de Madrid (2009), Màster de Doctorat (MVetMed) juntament amb la residència pel Col·legi Europeu d'Anestèsia i Analgèsia Veterinària (ECVAA) en el Royal Veterinary College (RVC) de Londres i diplomada europea en anestèsia i analgèsia veterinària (Dip. ECVAA). Carlos Ros Alemany és llicenciat en Veterinària per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), féu la diplomatura europea en neurologia/neurocirurgia reconeguda pel European College of Veterinary Neurology (ECVN) a l'Hospital Clínic Veterinari de la UAB i des de 2015 és responsable del Servei Neurologia/Neurocirurgia de l'Hospital Veterinari de la Universitat Catòlica de València i professor associat del Departament de Medicina i Cirurgia animal de la Universitat Catòlica de València.

art al COVIB

14

El fotògraf Abraham Calero exposa al Col·legi

Una fotografia de la sèrie 'reconstruccions' d'Abraham Calero ha romàs exposada a l'entrada de la seu col·legial durant el primer trimestre d'enguany. Nascut a Madrid, com ell mateix diu, "intent, amb humilitat, atrapar l'interior del que fotografiat, transcendir la captura de la llum reflectida ...". Calero no ve de la formació artística reglada, sinó d'una carrera professional com a científic marí, tècnic de medi ambient i fotògraf multi-

disciplinari. Comença a treballar en un discurs més creatiu i personal en 2010. Ha treballat per a importants companyies internacionals de moda i publicat en revistes de moda, busseig, arquitectura, medi ambient i premsa especialitzada. Des de 2013 ha participat en nombroses exposicions individuals i col·lectives i acumula premis i mencions en diferents concursos i certàmens de fotografia.

“En veterinària és bàsic que els estudiants siguin experts en casos clínics”

Jean-Marie Denoix destaca “el bon nivell” de les preguntes realitzades pels veterinaris de les Illes

Un dels grans especialistes mundials en locomoció equina, Jean-Marie Denoix, va ser a Palma a finals de març per impartir un curs de ferrat kinesioterapèutic, temps en què va aprofitar per conversar amb els manescals que treballen amb cavalls a les Illes, però també per trobar temps per fer trotar dos cavalls (el trot és una de les seves grans passions) i també, en acabar el curs, per conversar telefònicament amb VETERINÀRIA sobre el curs i sobre la seva feina.

Denoix és catedràtic de l'École Nationale Vétérinaire de Maisons-Alfort (França) i dirigeix el CIRALE, a Normandia, un centre únic en el seu gènere dedicat a la investigació i al diagnòstic de les alteracions locomotrius del cavall.

- És un privilegi per a qualsevol professional comptar amb els ensenyaments d'un especialista mundial de la seva àrea, quina sensació li ha deixat impartir aquest curs a Mallorca?

- M'ha agradat molt. Sincerament estic molt satisfet per com ha anat tot i m'agradaria destacar que els assistents han fet molt bones preguntes, fet que denota el seu bon nivell i ambició.

- Havia estat abans a l'illa?

- Sí, però fa 20 anys. Vaig donar un curs més especialitzat en el qual la col·laboració entre ferradors i veterinaris esdevé bàsica per l'abordatge dels diferents diagnòstic que presenten els cavalls de competició.

- El ferrat kinesioterapèutic sorgeix d'un treball de dècades, segueix en evolució aquest camp o és una feina acabada?

- Evidentment. La investigació és bàsica i continuada per millorar els diagnòstics en dues disciplines com són els trotons i els cavalls esportius. La investigació no s'atura mai.

- A un territori tan petit com les Balears hi ha uns 20.000 cavalls i hi treballen uns 30 veterinaris d'equins. Són més de 650 cavalls per veterinari...

- No ho sabia. És un volum molt important de feina. Però segur que els professionals d'aquí treballen a consciència la seva disciplina i estan més que ben preparats.

- Finalment, a Espanya hi ha tretze facultats que imparteixen veterinària, un fet que

contrasta amb les quatre existents a França o les cinc a Alemanya. Veu la professió sobresaturada?

- L'únic que m'atreveixo a dir sobre la formació veterinària, per la meua experiència, és que és bàsic que els professors continuïn la seva educació i aprenentatge per poder donar-lo en millors condicions

a l'alumnat. El mestre és clau. Però tan important com això són els casos clínics, que han de tenir una importància cabdal en la formació dels joves veterinaris. Els alumnes han de ser especialistes en casos clínics, no limitar-se únicament a la teoria, que històricament sempre ha tingut més pes en els estudis acadèmics.

15

Uns 30 veterinaris, alguns arribats de fora, assisteixen al curs

Els passats 22 i 23 de març va tenir lloc, entre l'aula de formació del COVIB i a les instal·lacions d'Eqvet el curs de ferrat kinesioterapèutic de la regió de la garreta el metacarp i els tendons, organitzat per Michel Vaillant, en col·laboració amb el COVIB i Eqvet, i que va córrer a càrrec de Denoix.

S'abordaren nocions precises d'anatomia descriptiva i funcional i de la biomecànica de les regions esmentades. A més, s'aprofundí en les principals patologies òssies, articulars i tendinoses i es debaté el seu tractament racional utilitzant una ferradura kinesioterapèutica adequada. La formació es completà amb la presentació de casos clínics documentats amb vídeos i imatges diagnòstiques. També es realitzà una demostració pràctica.

Seguro de Baja Laboral

Tu equilibrio económico

Ante una posible incapacidad laboral, **tenemos la solución**

Qué mejor que un seguro que complemente tus prestaciones y garantice así tu tranquilidad.

exclusivo
Colegio de Veterinarios de Baleares

¿Desequilibrio económico? ¿Desprotección?

Esta es la situación en la que podría encontrarse ante una incapacidad temporal derivada de enfermedad o accidente. Sus opciones actuales son las siguientes:

- Puedes estar adscrito al Régimen General de la Seguridad Social
- Puedes estar utilizando el Sistema Público del Régimen Especial de Trabajadores Autónomos (RETA)

En ambos casos, las prestaciones a percibir suelen ser insuficientes.

Prestaciones Públicas a percibir ante una baja laboral por enfermedad o accidente como autónomo

Base cotización mínima 2018	Prestación baja 30 días	A deducir cuota autónomo	Ingreso neto
919,88 €	551,88 €	275 €	276,88 €

Por ello nuestra recomendación, aboga por la importancia de garantizarse una cobertura 100% complementaria a las anteriores, en la medida de sus necesidades reales. Ni un euro más, ni un euro menos.

Ahora puede hacerlo aprovechando las exclusivas condiciones que le ofrecemos a través de su colegio profesional.

EJEMPLO

Plan de cobertura	Entidad	Cobertura	Prestación	Franquicia	Ampliación	Coste mensual
Sistema público RETA	Seguridad Social	365-545 días	551,88€ 1er mes 689,85€ meses sucesivos	3 días	Subiendo la base de cotización (+cuota)	Incluido en Cuota Autónomos, para base mínima: 275€ mensuales
Pivado	Uniteco Profesional	365-547 días	900-1.800 €/mes*	0,3,7,10 15,30...*	La cuantía que se precise	22,15 €/mes 44,30 €/mes

Deducción fiscal de tu seguro privado: si tributas por actividades económicas en el IRPF en régimen de estimación directa, la contratación de seguros de enfermedad es gasto deducible de tu actividad económica hasta 500 € por persona.

*La prestación es totalmente flexible, ajustándose a sus necesidades reales, dentro de las normas de contratación de la compañía, al igual que la franquicia a solicitar. Sin ningún tipo de carencia por enfermedad y accidente (salvo embarazo y parto que conlleva carencia de 12 meses) ni reconocimiento médico previo. La prima mostrada corresponde a un subsidio diario de 30€ y 60 € respectivamente, con franquicia de 3 días para un profesional de hasta 50 años y por un periodo de 365 días.

Presentado por La Ribera Veterinaris: Esther Riera · Manu Ruiz

Se presenta en consulta "Pepa", Bulldog francés hembra esterilizada de 10 años de edad, diagnosticada en otro centro de atopia a los 4 años a través de biopsia, tratada con dieta hipoalergénica y tratamientos puntuales con amoxicilina, cefalexina y corticoides, así como con champú hidratante a base de ceramidas. Viene a pedir una segunda opinión, puesto que presenta prurito intenso (8/10), empeoramiento de las lesiones y falta de respuesta al último tratamiento pautado. También presenta otitis bilateral y lamido podal.

Fotos cedidas por La Ribera Veterinaris

• ¿Qué lesiones se observan y qué pruebas realizarías?

Resolució a la pàgina 22

La compra de mascotas a botigues d'animals a Espanya cau un 10% en els últims 10 anys

Un informe de l'Associació Madrilenya de Veterinaris d'Animals de Companyia apunta que Espanya té el doble de veterinaris per habitant que la mitjana a Europa

La compra de mascotas a les botigues d'animals a Espanya ha baixat al voltant d'un 10 per cent en els últims deu anys enfront de l'auge de les adopcions a través de societats protectores o d'acords entre particulars el que els veterinaris atribueixen a una "evolució cap a la adquisició emocional". A més, segons un estudi de l'Associació Madrilenya de Veterinari d'Animals de Companyia

(AMVAC) també ha baixat en un 9% l'adquisició d'animals com a obsequi encara que un de cada deu exposa que el motiu per tenir mascota és el "regal per als nens".

Així mateix, l'informe apunta que Espanya té el doble de veterinaris per habitant que la mitjana a Europa i que el sector ha crescut per quart any consecutiu tot i "l'excés d'oferta de serveis veterinaris", amb 6.000 clíniques obertes".

Si bé, les clíniques veterinares encadenen quatre anys consecutius de creixement després de tocar fons en 2013, quan hi va haver un retrocés d'ingressos del 6,7 per cent per la situació de crisi global i l'impacte de la pujada de l'IVA. En 2017, els ingressos totals es van incrementar en un 5,1 per cent.

col·legi

17

Altes

1146 - Carolina Simonet Albendea

Des de l'1 de gener de 2018

1147 - María Inés Cabrer Carvajal

Des de l'1 de gener de 2018

982 - Blanca Herrán Arnáiz

Des de l'1 de febrer de 2018

Recol·legiació

1148 - Laura Frau Pascual

Des de l'1 de febrer de 2018

1149 - Iuliia Malashina

Des de l'1 de febrer de 2018

1150 - Lydia Isabel Brunet Pascual

Des de l'1 de febrer de 2018

1151 - Manuel Benlloch González

Des de l'1 de febrer de 2018

1152 - Alberto Orduña Mozo

Des de l'1 de febrer de 2018

625 - Mauro Natalio Ricardo Zanetta

Des de l'1 de març de 2018

Recol·legiació

Baixes

1123 - Lorena Criado Manzanque

Des de l'1 de gener de 2018

1128 - Alicia Jillian Miota Shepherd

Des del 19 de gener de 2018

1124 - Damián Durán Servera

Des de l'1 de febrer de 2018

1074 - Rosa María Calvache Quesada

Des del 2 de febrer de 2018

848 - Jose A. Honorato Huertas

Des del 23 de febrer de 2018

1096 - Álvaro J. Gutiérrez Bautista

Des del 28 de febrer de 2018

Jubilació

237 - Gabriel de Juan Socias

Des de l'1 de gener de 2018

Centres Veterinaris

Altes

Refugio de Animales All (Asociación Animalista Lluçmajor)
(Centre especial)

Ctra. Lluçmajor - Campos Km 30
Pol 19 Parc 618 · 07820 Lluçmajor

Titular no veterinari: **Mercedes Bernabeu Bonet**

Clinicanimal (Consultori)

C/ D'Antoni Planas Juan s/n
07141 Marratxí

Titular no veterinari: **Tiendanimal Comercio Electrónico de Artículos para Mascotas, S.L.**

Baixes

Pets & Friends (consultori)

Av. Jaime I, 90
07300 Inca

Titular no veterinari: **Luis Campins Oliver**

Consulta Veterinaria

C/ Ronda de l'Oest, 50 Local 7 Portocristo
07680 Manacor

Titular: **Fco. Javier Crende Casanegra**

Obituari

El passat 28 de febrer moria a Palma el company **Francesc Ferrer Sastre**, 'es manescal rajoler', als 84 anys d'edat. Que al cel sia.

18

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Exotely

Cinc mesos frenètics, d'ençà que acabà a l'Hospital Canis fins que obrí la seva pròpia clínica, és el temps que hagué de menester Ely Fernández per engegar Exotely, gairebé sense voler; però amb tota la intenció del món. En aquests mesos decidí, primer, donar la passa de 'prendre la decisió' ("era la opció més factible", diu) i, a continuació, cercar un local adequat, dissenyar-hi la clínica, fer les obres, adquirir el material i el mobiliari i, finalment, inaugurar-la. Això darrer va ser el 4 d'octubre de l'any passat, el mateix dia que la festivitat de Sant Francesc del COVIB, tot i que prèviament. "Ja que ho férem, va ser una festassa", explica la veterinària. Ely muntà la clínica en temps rècord i avui Exotely, situada al final del carrer Joan Alcover de Palma, a prop de l'antic edifici de 'Gesà', és una realitat palpable i l'únic centre de les Illes que dóna assistència casi en exclusiva (més

d'un 90% de la clientela) als animals exòtics.

La veterinària ha dedicat la seva trajectòria professional a la medicina d'exòtics des de que amb 19 anys féu pràctiques amb el manescal Sergio Sarmiento, a Palma, i treballà a Marineland, però també ha desenvolupat una vena en l'àmbit docent, un fet que la dugué fa dos anys a muntar i dissenyar dos màsters, un de medicina i cirurgia d'exòtics, i un segon avançat, que des de fa dos anys imparteix a Madrid, i que a la clínica ha volgut deixar palès. En aquest sentit, l'espai més gran d'Exotely, aferrat a la lluminosa recepció amb sala d'espera, és l'aula de formació, on enguany ha arrencat el primer curs d'ATV "amb un gran èxit", comenta. "Es tracta d'un curs en què es forma durant 6 mesos als assistents en matèria teòrica i se realitza una segona part, pràctica, en centres col·laboradors, per la qual els alumnes realitzen un

Fitxa

Nom: Exotely.

Titulars: Ely Fernández Palomares.

Adreça: C/ Joan Alcover, 64. Palma.

Cita prèvia: 871 771 236 / **Urgències:** 605 311 984

Web: www.exotely.es

E-Mail: exotelypalma@gmail.com

Teniu obert des de: Octubre de 2017.

Equip humà que conforma la clínica: 1 veterinària i dos auxiliars (1 en pràctiques).

Equip tècnic: Microscopi, esterilitzador, lector de microxips, equip d'anestèsia, autoclau, analítica, RX, bombes d'infusió, ecografia...

Especialitats: Medicina d'exòtics.

màxim d'unes 300 hores de pràctiques i coneixen el funcionament real d'una clínica veterinària", explica Ely. La idea de la formació sorgí tot d'una quan Ely el local, d'una extensió de 150 metres quadrats. Al marge, la clínica compta amb una espaiosa consulta per a exòtics i una segona consulta en la qual ha engegat un 'coworking' amb el manescal Eduardo López, que hi ha començat a anar alguns capvespres per atendre cans i

moixos. Exotely també compta amb sala d'hospitalització només per a exòtics, sala de rajos, laboratori, quiròfan i prequiròfan, a més de dos serveis i una sala que compleix la funció de magatzem. Al marge d'Ely, la clínica compta amb la feina de l'ATV Javier Poblet i de l'auxiliar en pràctiques Pablo Nova, el qual fa el curs i s'incorporarà a l'equip de la clínica en acabar-lo.

Demanada sobre el balanç del negoci, la veterinària diu que vol esperar a complir un any per fer-ho, però espera que sigui bo. La clínica obre de dilluns a divendres, matins (d'11 a 14h) i horabaixes (de 16 a 19h), dissabtes amb cita prèvia i ofereix servei d'urgències, un servei notablement sol·licitat per col·legues d'arreu de l'Illa. Així mateix, Ely continua amb un bon grapat de clients de la feina que com a autònoma feia a Canis, els quals li deriven casos i per a qui només té bones paraules. Destaca també la veterinària la seva relació laboral amb la seva col·lega Alicia Angosto, la qual li porta tots els casos d'ecografia "perquè té moltíssima experiència amb animals exòtics", ressalta. L'especificitat del seu servei, el boca a boca i l'activitat a les xarxes socials li han permès tenir un flux constants de clients, cosa rara en un negoci que duu tan poc temps obert, i ella, de moment, se'n mostra satisfeta. Exotely tracta majoritàriament conills, ocells (agapomis, nimfes, guacamais i yakos) i fures, encara que

també té casos de camaleons, tortugues... "i altres animals que no entenc perquè la gent se'ls compra sense assessorament professional previ", refereix. Precisament el desconeixement de les persones en el maneig dels animals provoca que moltes vegades les mascotes no estiguin en el millor estat i presentin determinades patologies. Per aquest motiu, Ely ha engegat unes jornades informatives per a propietaris d'animals exòtics (siguin o no clients) per tal de donar unes indicacions bàsiques i necessàries de maneig i en las que senyala els problemes més habi-

tuals que poden presentar algunes espècies (falta d'hores de vol, mala estimulació...), i que després acaben a la seva consulta quan podria ser evitable. Per març n'ha dut a terme una sobre maneig i gestió de psitacids (que repetirà per abril) i per maig portarà a l'etòloga Ana Alejandra Arroyo perquè xerri del comportaments dels conills. Així, el ritme frenètic dels primers mesos, en què es preparava per obrir, ha donat pas al ritme frenètic actual, en què es prepara per mantenir-se i créixer. La qüestió és fer feina i aquesta, de moment, no n'hi falta.

El colectivo de jubilados del COVIB inicia sus actividades anuales en la iglesia de San Sebastián

Una quincena de miembros visitó la nueva sede a primeros de marzo y recibió una detallada explicación de Ramón García

El pasado día 26 de enero se celebró la primera actividad anual del Colectivo de Jubilados que, como es ya tradicional, consistió en una misa celebrada en la Cripta de la Parroquial Iglesia de San Sebastián de Palma, en recuerdo y sufragio de los veterinarios fallecidos de nuestro Colegio y que contó con una numerosa asistencia de sus miembros.

Durante la homilía, el Reverendo D. Julián Vivern, sacerdote oficiante, dedicó unas afectuosas palabras a los asistentes, agradeciendo su numerosa presencia y dedicar la celebración de la Santa Misa a este tan laudable fin.

Al finalizar, y después de realizar las tradicionales fotos en el Portal de la Iglesia, esta vez y como novedad, frente al Portal de la Cripta, los asistentes se reunieron a comer en un restaurante del centro de Palma, donde se aprovechó para hablar de las posibles actividades a celebrar durante el presente año. Una vez tratados estos temas finalizó la agradable sobremesa con la natural alegría de este reencuentro tras las fiestas navideñas.

Visita a la sede del COVIB

En marzo, el colectivo de jubilados pudo al fin realizar una visita 'oficial' a la

nueva sede social del Colegio, si bien alguno de ellos ya la conocía.

El presidente del COVIB, Ramón García, ejerció de anfitrión y 'guio' el recorrido de los visitantes, a quienes instó a sentirse como en su propia casa, dando una completa explicación de los motivos que habían empujado a la actual junta a llevar a cabo la operación. La visita finalizó, como es habitual, con una reunión a manteles en la que se trataron posibles futuras actividades.

TOMEU ANGUERA

¿Durante cuántos años debe un clínico conservar las hojas de autorización de cirugías, hospitalización y eutanasia?

Si nos atenemos al mandato contenido en el **Código Deontológico para el ejercicio de la profesión veterinaria**, aprobado el 16 de diciembre de 2006 por la **Asamblea General de Presidentes del Consejo General**, de obligado cumplimiento para los veterinarios, el **plazo mínimo de conservación debe ser de tres años**.

El artículo 20, punto 2 del citado Código Deontológico, establece que el veterinario deberá conservar los protocolos clínicos (historia o ficha clínica, consentimientos informados, hojas de autorización de cirugías, de hospitalización o de eutanasia, etc., etc.) y los elementos materiales de diagnóstico, durante un **plazo mínimo de tres años desde la última anotación en la historia clínica del paciente**, sin perjuicio de la normativa que resulte aplicable (en clara referencia a supuestos especiales regulados legalmente de forma concreta).

Debe destacarse que esos tres años se establecen como **plazo mínimo** y a contar desde la última anotación en la historia clínica.

Hasta ahí el “deber” de conservar la documentación clínica, que es la cuestión que se nos plantea en esta ocasión.

Ahora bien, ¿es conveniente ir más allá y conservar la documentación durante un plazo mayor de tiempo que esos tres años exigidos? La respuesta debe ser afirmativa. Creemos que **es recomendable** guardar esa

documentación más allá de los tres años exigidos debido a que el cliente tiene un plazo de **cinco años** para exigir al veterinario responsabilidades derivadas de su intervención profesional sobre el paciente.

La prescripción general de las acciones civiles, conforme al artículo 1964 del Código Civil es de **cinco años** (tras la reforma producida por la Ley 42/2015, de 5 de octubre, y que antes era de 15 años). Ese plazo general de prescripción sería el aplicable a las acciones que tendría el cliente frente a la actuación profesional de los veterinarios. Por ello es recomendable conservar toda la documentación durante un **período mínimo de cinco años** para así disponer de todos los medios precisos para la protección de los intereses y la adecuada defensa jurídica del veterinario frente al ejercicio de las acciones judiciales que el cliente pueda iniciar en su contra.

“Creemos que es recomendable guardar esa documentación más allá de los tres años exigidos debido a que el cliente tiene un plazo de cinco años para exigir al veterinario responsabilidades derivadas de su intervención profesional sobre el paciente”

Se observa eritema, alopecias multifocales, engrosamiento de la piel, así como costras amarillas y zonas de foliculitis/forunculosis que hacen sospechar de pioderma profunda crónica.

Realizamos raspado, citología con cinta adhesiva por aposición, tricograma y citología de oídos. También se realizó citología y cultivo de las zonas con costras amarillentas (retirando la costra).

- Raspado: negativo.
- Test cinta adhesiva: múltiples cocos y neutrófilos, y algunas malassezias.
- Citología de oídos: sobrecrecimiento de malassezias (>10 por campo).
- Citología de costras: presencia de múltiples cocos, así como neutrófilos degenerados y macrófagos.

• Tricograma: puntas cortadas, sin presencia de parásitos o alteraciones en raíces.

Hasta tener resultados del cultivo, decidimos empezar con champuterapia: dos baños semanales, con champú a base de clorhexidina y miconazol, así como un tratamiento tópico en ambos oídos (Osumia®).

El cultivo reveló crecimiento de dos organismos (*Staphylococcus* spp y *Streptococcus* Beta hemolítico), que presentaban un gran número de resistencias a varios grupos de antibióticos (Staph. D test Clindamicina resistente). Se realizó también una analítica completa en la que sólo destacaba una leve leucocitosis y neutrofilia

Ante los resultados del cultivo y el antibiograma, con la presencia de múltiples resistencias, en ambos microorganismos, y tras consultar con el microbiólogo, optamos por realizar un tratamiento combinado de 2 antibióticos para cubrir ambas bacterias, reservando la Rifampicina (que era sensible para ambas) como última opción en caso de recidiva o de aparición de nuevas resistencias. Se pautó Ciprofloxacino y amoxicilina-clavulánico durante 8 semanas, junto con el tratamiento tópico antes descrito, y se observó una mejoría notable en la sintomatología transcurridas 2 semanas: el prurito y el intenso olor se redujeron y las lesiones fueron mejorando. A pesar de ello, y por tratarse de una pioderma profunda, no se suspendió el tratamiento oral hasta 1 semana después de la desaparición completa de signos clínicos (y citologías negativas).

Tras 8 semanas de tratamiento, Lola había recuperado íntegramente el pelaje y reducido su nivel de prurito hasta 4/10.

Fotos cedidas per La Ribera Veterinaria.

A pesar de todo, se mantuvieron la champuterapia y la dieta hipoalergénica y se recomendó un suplemento de ácidos grasos esenciales. No fue necesario administrar corticoides u otros antipruriginosos (de momento), puesto que al controlar la pioderma secundaria y establecer unas pautas de baños, control de ectoparásitos, dieta y ácidos grasos, la paciente se mantiene con un nivel de prurito bajo y una calidad de vida elevada.

Discusión

La dermatitis atópica es una patología cada vez más extendida entre la población canina, es crónica, a veces frustrante y difícil de manejar, por lo que suele requerir mucha implicación por parte del propietario y un tratamiento multimodal: es tan importante controlar el prurito como las causas complicantes, puesto que en muchos casos son éstas las que provocan un empeoramiento del cuadro clínico y un aumento del nivel de picor del paciente y de frustración del cliente.

Por eso es necesario realizar un buen control de ectoparásitos, infecciones secundarias, sobrecrecimientos de malassezias, así como mantener la barrera cutánea en el mejor estado posible (con champús y dieta adecuados, y suplementos de ácidos grasos esenciales) e implicar y mantener informado al propietario durante todo el proceso.

Actualmente, tanto en dermatología como en medicina Interna (veterinaria y humana), se recomienda un uso responsable de la antibioterapia debido a la aparición de resistencias a causa del mal uso (y del abuso) de los antibióticos.

Los cultivos tienen mucha importancia en estos casos recidivantes, puesto que nos permiten conocer a qué patógeno o patógenos nos enfrentamos y elegir la mejor opción de tratamiento para cada paciente, de tal manera que este sea seguro y efectivo.

Otro aspecto importante es el tiempo de tratamiento: hay que adecuarlo al tipo de afección al que nos enfrentamos y no pararlo antes de hora.

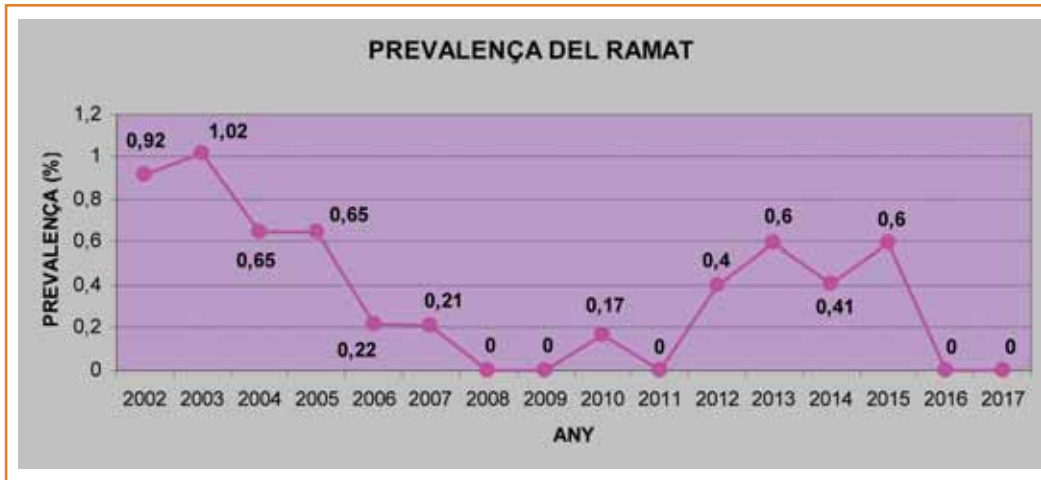
El tercer aspecto que queremos destacar es la implicación del propietario. No solo hay que elegir el mejor tratamiento, sino asegurarse de que el que elegimos va a ser administrado cómo y cuándo corresponda.

Pepa es un ejemplo de uso inadecuado de antibioterapia: recibió múltiples tratamientos empíricos, con varios antibióticos diferentes y con pautas no adecuadas al tipo de infección que presentaba; y es posible que por ello aparecieran las resistencias, las recidivas y el empeoramiento del cuadro clínico, así como la frustración del propietario, que no veía mejoría.

Bibliografía

1. A. SPOHRIC, B. SCHJØTHED, B. WIINBERGA, G. HOUSSERA, J. WILLESENA, L. JESSENA, L. GUARDABASSI, M. SCHJÆRA, E. ERIKSENA, V. FRØKJÆR JENSEN: *Antibiotic Use Guidelines for Companion Animal Practice*.
2. MICHELA DE LUCIA, MAR BARDAGI, ELISABETTA FABBRI, DIANA FERREIRA, LLUIS FERRER, FABIA SCARAMPELLA, GIORDANA ZANNA, ALESSANDRA FONDATI: *Rifampicin treatment of canine pyoderma due to multidrug-resistant methicillin-resistant staphylococci: a retrospective study of 32 cases. Veterinary Dermatology. Dec 2016*.
3. FRANK LA and LOEER A: *Methicillin-resistant Staphylococcus pseudintermedius: clinical challenge and treatment options. Vet. Dermatol 23(4): 28391, e56, 2012*.

Tuberculosi bovina: objectiu d'eradició a les Illes Balears. Principals mesures per al 2018

Dins l'espectre de la sanitat animal, la tuberculosi bovina és avui dia un dels principals temes de preocupació per part dels ramaders de boví de les nostres Illes, no sols pel perjudici econòmic derivat del sacrifici dels animals positius, sinó pels problemes derivats de les restriccions temporals i activitats afegides que es desprenen després del diagnòstic de la malaltia.

El Programa Nacional d'eradició reflecteix anualment l'evolució de la lluita contra aquesta malaltia mitjançant l'avaluació de les mesures de freqüència més comunament utilitzades en epidemiologia: prevalença i incidència. Però és en la prevalença, que descriu la proporció de la població que pateix la malaltia en un moment determinat, l'índex en el qual es basa el Programa per establir la classificació de les CCAA i les estratègies a seguir en funció d'aquesta:

- Comunitats Autònomes de prevalença igual al 0%.
- Comunitats Autònomes de prevalença inferior al 1%, o de baixa prevalença.
- Comunitats Autònomes de prevalença igual o superior al 1%, o d'alta prevalença.

L'any 2016 les Illes Balears va assolir l'índex de prevalença 0, que ha mantingut al llarg del 2017. Només si es manté durant 6 anys consecutius aquest estatus, que implica concretament una prevalença inferior al 0.1% i com a mínim el 99,9 % dels ramats oficialment lliures de la malaltia, es considera una Comunitat Autònoma com a OTF (oficialment tuberculosi free). Això vol dir que, malgrat que el camí sigui correcte, ens falten

encara quatre anys més per aconseguir la situació d'oficialment lliure de tuberculosi i, per tant, l'eradicació de la malaltia.

La situació actual ens permet establir una sèrie de mesures més flexibles en la freqüència de la realització de les proves diagnòstiques en viu, al mateix temps que s'augmenten els controls en els moviments dels animals i en les inspeccions en els escorxadors. Aquest canvi d'estratègia comportarà que la campanya s'afronti amb unes òptimes perspectives pel que fa a gestió de recursos, temps i esforç.

La nostra eina fonamental per al diagnòstic en viu continua sent la prova oficial de la intradermotuberculinització (IDTB) bovina; la simple com a prova de referència, i la comparada en els casos demostrats que han donat problemes d'especificitat després de la pertinent avaluació epidemiològica.

Les mesures per a l'any 2018, com a Comunitat Autònoma de prevalença igual a 0, són:

- Règim bianual per a les proves diagnòstiques d'IDTB en les explotacions que durant més de tres anys hagin obtingut la qualificació sanitària T3 (oficialment Indemne a tuberculosi bovina). En qualsevol cas, l'autoritat competent, en situacions de risc, podrà modificar aquest règim si ho considera oportú.

- Règim anual per a les proves diagnòstiques d'IDTB a les explotacions amb un risc especial, com ara les que participen en fires ramaderes, les que tenen boví de lídia, les que aprofiten pastures comunes, les que realitzen cria de novelles en comú, les que tenen una taxa de reposició supe-

rior al 10 % durant el darrer any i els tractants u operadors comercials.

- Control de les entrades d'animals de fora de la Comunitat Autònoma. Els animals es mantindran aïllats fins a la realització de les proves d'IDTB simple. Només podran entrar els animals amb resultat negatiu.

- Marcat dels "animals de seguiment". Són aquells animals negatius a les proves d'IDTB comparada, però amb reacció positiva a la tuberculina bovina. Només podran anar a una altra explotació prèvia prova d'IDTB simple amb resultat negatiu, i en el cas del sacrifici es recolliran mostres a l'escorxador per al seu estudi microbiològic.

La pressió exercida sobre aquesta malaltia durant els anys d'aplicació del Programa ens ha dut a una situació en la qual els pocs animals reaccionants positius a les proves de camp no desenvolupen lesions macroscòpiques detectables en l'escorxador; amb la consegüent dificultat en el creixement del microorganisme en els posteriors cultius. Això no vol dir en cap cas que els animals no estiguin infectats.

Finalment cal recalcar que per a la correcta aplicació del Programa d'eradicació de la tuberculosi bovina està sent fonamental la cooperació entre el Servei de Ramaderia, l'empresa pública SEMILLA, els veterinaris de les ADS bovines, els serveis veterinaris de la Conselleria de Salut a l'escorxador i els ramaders, cada un d'ells en els diferents àmbits de les seves competències.

*Dulce Ferrer Camps
Roberto Vera Martínez*
Sanitat Animal SEMILLA

EL SEGURO
A TODO RIESGO
DE A.M.A
SEGUNDO MEJOR
VALORADO POR LA OCU

Fuente: Encuesta satisfacción OCU
nov-2017

Hasta un

60%*
bonificación
en su seguro de **Automóvil**

- ✓ NUEVOS SERVICIOS DE ITV Y GESTORÍA
- ✓ AMPLIA RED DE TALLERES PREFERENTES
- ✓ REPARACIÓN Y SUSTITUCIÓN DE LUNAS A DOMICILIO
CON DESCUENTOS DE UN 50% POR NO SINIESTRALIDAD
- ✓ PÓLIZAS DE REMOLQUE
- ✓ LIBRE ELECCIÓN DE TALLER
- ✓ ASISTENCIA EN VIAJE 24 HORAS DESDE KILÓMETRO CERO
- ✓ PERITACIONES EN 24-48 HORAS
- ✓ RECURSOS DE MULTAS
- ✓ DECLARACIÓN DE SINIESTROS POR TELÉFONO E INTERNET

www.amaseguros.com
902 30 30 10 / 971 71 49 82

Síguenos en

y en nuestra APP

A.M.A. PALMA DE MALLORCA

Barón de Pinopar, 10 Tel. 971 71 49 82 pmallorca@amaseguros.com

[*] Promoción válida para presupuestos de nueva contratación.
No acumulable a otras ofertas. Consulte fechas de la promoción y condiciones en su oficina provincial A.M.A.